

EKONOMSKI UČINKI TURIZMA V DESTINACIJI BELA KRAJINA V LETU 2024

Turistično destinacijo Bela krajino sestavljajo tri občine, Črnomelj, Metlika in Semič. Po velikosti obsega 596 km² in v njej prebiva cca. 27.000 prebivalcev. Bela krajina se je v Zeleno shemo slovenskega turizma vključila leta 2015, v letu 2016 pa prejela srebrn destinacijski znak. Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) je nacionalni program in certifikacijska shema, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja, skozi znamko Slovenia Green to zeleno delovanje tudi promovira.

Turizem je pomembna ekonomska panoga, skupni prispevek turizma je v letu 2023 tako predstavljal **5,2 % prispevek k celotnemu BDP** države. Vse pomembnejši postaja tudi v Beli krajini in merjenje ekonomskih učinkov turizma na letni ravni nam omogoča dosledno spremljanje na trgu in morebitno hitro ukrepanje ob zaznanih večjih spremembah. Ekonomske učinke spremljamo s pridobivanjem podatkov iz različnih virov, kot so NiST, AJPES, SURS, anketiranje in lastnih virov.

TURIZEM V SLOVENIJI 2024

Slovenijo je leta 2024 obiskalo 6,6 milijona turistov, ki so ustvarili nekaj več kot 16,9 milijona prenočitev, kar je za 4,5 % več kot leta 2023.

(Vir: Turizem v številkah, <https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/raziskave-in-analize/turizem-v-stevilkah>).

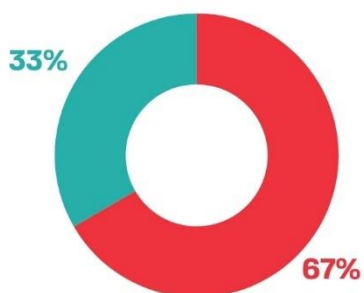
TURIZEM V BELI KRAJINI 2024

Belo krajino je leta 2024 obiskalo 43.108 turistov, od tega 28.721 slovenskih in 14.387 tujih gostov, kar predstavlja 9 % več kot leta 2023. Turisti so ustvarili 106.316 nočitev, od tega 73.926 slovenskih in 32.390 tuji turisti, kar je 9,5 % več kot leta 2023. *(Vir: SURS)*

43.108
PRIHODOV
9% VEČ
KOT LETA 2023

28.720
DOMAČI

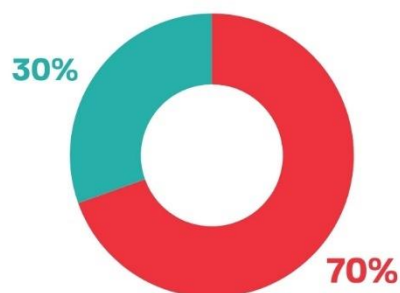
14.387
TUJI

106.316
NOČITEV
9% VEČ
KOT LETA 2023

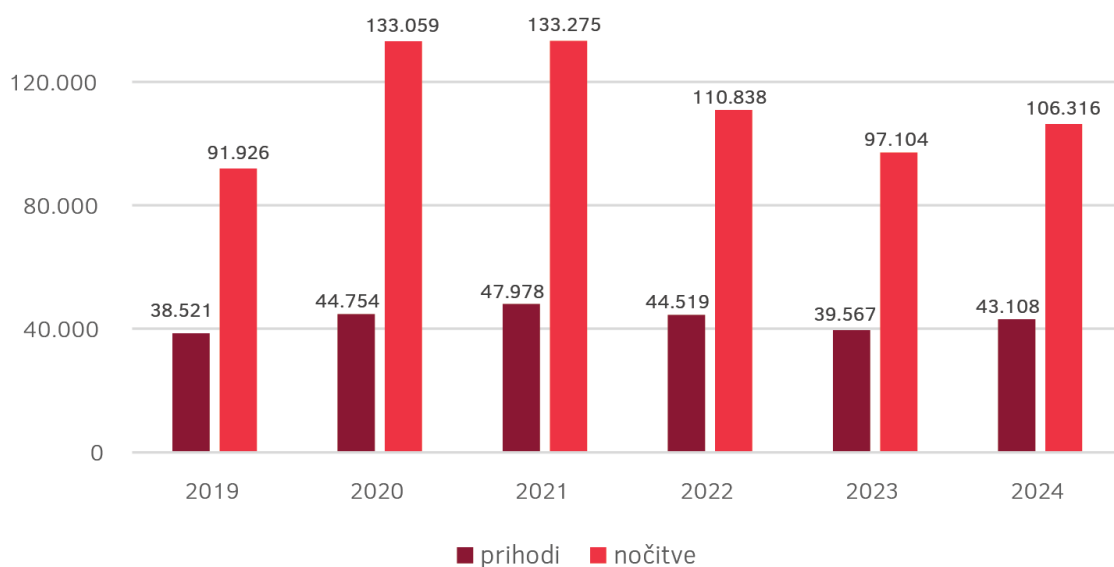
73.926
DOMAČI

32.390
TUJI

Slika 1: Prihodi in nočitve v destinaciji Bela krajina za leto 2024.

V letu 2024 je bilo ustvarjenih še vedno manj prihodov in nočitev kakor v letih 2020 – 2022, ki jih uvrščamo v koronska leta in je bil razlog za obisk Bele krajine predvsem koriščenje turističnih bonov in zaprte državne meje.

Slika 2: Prihodi in nočitve v destinaciji Bela krajina od leta 2019 do 2024.

DOBA BIVANJA

V letu 2024 so gostje v Beli krajini bivali povprečno 2,5 dni. V slovenskem merilu je bila povprečna doba bivanja 2,6 dni. (Vir: SURS)

STRUKTURA GOSTOV

V letu 2024 so med gosti prevladovali slovenski obiskovalci (69 % nočitev), sledijo pa jim Nemci, Nizozemci, Italijani, Belgijci, Hrvati, Avstrijci, Korejci in ostali. (Vir: SURS)

TOP 10 držav	prihodi	nočitve	% nočitev
Slovenija	28.721	73.926	69 %
Nemčija	3.996	8.263	8%
Nizozemska	1.387	4.489	4%
Italija	789	1.875	2%
Belgija	548	1.829	2%
Hrvaška	893	1.721	2%
Avstrija	829	1.553	2%
Koreja (Republika)	1.118	1.309	1%
Francija	606	1.272	1%
BIH	391	953	1%
skupaj	39.278	97.190	92 %

STRUKTURA NASTANITVENIH KAPACITET

V letu 2024 je bilo v Beli krajini 207 registriranih nastanitvenih obratov, ki so skupaj imeli 2.641 stalnih ležišč. V letu 2024 se je v primerjavi z letom 2023 število registriranih nastanitvenih obratov povečalo za 29 %, število nedeljivih enot (sob) se je povečalo za 1 %. Število stalnih ležišč se je povečalo za 1 %. Iz podatkov lahko sklepamo, da gre pri povečanju nastanitvenih obratov v veliki meri za registracije posameznih obratov znotraj določenih lokacij, npr. lastniki mobilnih hišic v kampih, ki jih oddajajo naprej. Ostalo povečanje gre na račun zasebnih namestitev, kot so sobe z manj ležišči in zidanice. (Vir: SURS)

ZAPOSLENI V TURIZMU

V letu 2024 je bilo v Beli krajini v turizmu zaposlenih 424 oseb. V letu 2023 je bilo zaposlenih v turizmu 422 oseb. Za izračun se uporablja metodologija UNWTO. (Vir: SURS)

PRIHODKI V TURIZMU

V letu 2024 so belokranjske družbe in podjetniki, ki imajo kot glavno dejavnost registrirano eno od turističnih dejavnosti, ustvarili 25.704.887,33 € prihodkov kar je 6 % več kot v letu 2023. Število družb in podjetnikov je bilo 130, največ (80) z glavno registrirano dejavnostjo Strežba hrane in pijače (I56.10, I56.29, I56.30), sledijo jim (25) nastanitveni obrati - Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov (I55.10) in Druge nastanitvene storitve (I55.20, I55.30, I55.90). (Vir: Ajpes, letna poročila družb in podjetnikov, predložena za leto 2024 za namen državne statistike)

INVESTICIJE V TURIZMU

Javne investicije iz proračunov Občin Črnomelj, Metlika in Semič, na postavkah za promocijo in razvoj turizma v letu 2024 so skupaj znašale 1.334.099,40 €. (Vir: Občina Črnomelj, Občina Metlika, Občina Semič)

PRIHODKI OD TURISTIČNE TAKSE

Višina pobrane turistične takse v letu 2024 je v vseh treh občinah skupaj znašala 75.481,06 €, promocijska taksa je bila pobrana v višini 18.869,31 €. Občini Črnomelj in Metlika imata enotni višini TT (1,44 €) in PT (0,36 €), v občini Semič pa je višina TT 1,20 € in PT 0,30 €. Od vse takse je bilo 31 % polne takse, 32 % polovične takse (polovična oprostitev v kampih in osebe od 7. do 18. leta starosti) in 37 % oproščene (otroci do 7. let, invalidi, vzgojno izobraževalni zavodi, CŠOD, itd). (Vir: SURS, občine, TTaksa)